

свой разказвач и свои персонажи, има свое ядро – мъжкият егоцентричен Аз, искащ да се огледа в жената огледало, но в него най-важното е самият разказ игра, разказът за Любовта, осъществен чрез смяната и диалога на множеството лица-маски-гласове на разказвача.

Когато абсолютизираме смисъла на едно или няколко Яворови любовни стихотворения от „Подир сенките на облаците“, всъщност елиминираме може би най-важната особеност, определяща целостта и единността на книгата – сюжетността. Струва ми се, че така можем да обясним донякъде и заглавието на стихосбирката – непрестанното гонене и търсене на различните маски-сенки. Впрочем и самото заглавие, освен че е разгърнат многозначен символ, е и импликация на сюжетостроене – безкрайно в своята неназовимост и неопределеност. Ако буквално и елементарно разчетем семантиката на заглавието, би се получило следното:

Облаците имат сенки, сиреч над тях грее слънце и неговата светлина проектира очертанията им върху земята. Но в същото време „някакъв“ вятър гласка облаците все напред и напред (респективно и техните сенки се движат) и „някой“ (непроявен словесно) тича, върви, движи се подир тях, но така, че никога не ще ги стигне. А застига ли се сянка? Не е ли всичко това един безкраен сюжет на проектиране на движещи се отражения и на безкраен стремеж те да бъдат достигнати? А знаем, че отраженията не са самите същности и преследването им е... гонене на вятъра.

Ако заглавието назовава нещо конкретно, то е процесът на проектирането и на движението, процесът на отразяване, на маскиране, но и на търсене. Разбира се – и на невъзможността да се достигне до крайна точка: невъзможност да се осъществи намирането и разпознаването. Струва ми се, че заглавието на книгата съдържа и капчица от Яворовата ирония, тъй нужна за многоплановото въздействие върху читателя. По своята романтична природа иронията обръква възприемащия, или по-точно – освобождава читателя да дири единствен и точен смисъл в наслова. Заглавието трябва да подтикне читателя към вживяване в непрестанното движение, но не и да го накара да приеме неговия смисъл като даден веднъж и завинаги.

Яворовото редактиране на „Подир сенките на облаците“ през 1914 г. ще да е било мъчително-сладостно спомняне на миналото, на целия негов живот. И то пред публика, тъй като, „бидейки почти спял“, той слуша своите текстове, четени от Владимир Василев, Боян Пенев или брат му Атанас. А после диктува промените. Целият процес на спомнянето протича на глас, изречен е, а в някои случаи е и коментиран. Освен това, работата му над издадената преди четири години книга е особен вид спомен. Тя не е само реставриране на случилото се и усъвършенстване на